2001000104040072
EXAMINATION NOVEMBER 2024 (ATKT EXAM)
BACHELOR OF ARTS (FOURTH SEMESTER)
ECONOMICS - IX - LEVEL 4

[**Time: As Per Schedule]** **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS (FOURTH SEMESTER)**
b. Name of the Subject : **ECONOMICS - IX - LEVEL 4**
c. Subject Code No : **2001000104040072**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

English Version **[Max. Marks: 50]**

Q.1 (A) Choose the correct option from the given options for the following questions. **10**

(1) What is the objective of Goods and Services Tax in India?
(a) One world one tax
(b) One Nation One Tax
(c) One State One Tax
(d) One city one tax

(2) What is the full name of LPG?
(a) Law, Police and Government
(b) Labour, Politics and Government
(c) Liberalization, Privatization and Globalization
(d) Liberty, Power and Generalization

(3) What is called when part of the share capital of units of public enterprises is put up for sale to private enterprise and to the public?
(a) Foreign Direct Investment (b) Disinvestment
(c) Dumping (d) Foreign trade

(4) According to India's Foreign Trade Policy (2015-2020), what ercentage of India's share in total world trade was targeted by the year 2020?

(a) 2 per cent (b) 2.5 per cent
(c) 3.5 per cent (d) 4.5 per cent

(5) What is the full name of ASEAN?

(a) Association of South East African Nations
(b) Association of South East American Nations
(c) Association of South East Asian Nations
(d) Association of South East Australian Nations

(6) India's foreign exchange reserves at the start of the First Five Year Plan stood at ___________.

(a) Rs. 10,000 crores (b) Rs. 2,109 crores
(c) Rs. 1029 crores (d) Rs. 1733 crores

(7) In July-1991, 47 tonnes of gold from the gold assets held by the Reserve Bank were sent to _____________.

(a) Bank of England (b) Bank of Switzerland
(c) Reserve Bank of India (d) Asian Development Bank

(8) Who first gave the concept of poverty line?

(a) Adam Smith (b) George Marnard Keynes
(c) Lord Boyle Are (d) Jagdish Bhagwati

(9) According to the ______concept, the pattern of income distribution among different sections of the society and their standard of living is compared.

(a) Absolute poverty
(b) Relative poverty
(c) National Income
(d) Human Development Index

(10) Prof. Dr. Muhammad Yunus is a famous economist of __________

(a) Cambridge University
(b) Oxford University
(c) Dhaka University
(d) Veer Narmad Sout Gujarat University

(B)Fill in the blanks: **5**

(1) The process of integrating the economy of a country with the economy of other countries of the world is ________.
(2) According to Haberler the four essential factors for economic development are achieved through _________.
(3) The total size of India's foreign trade in 1990-91 was _______crore rupees.
(4) In 1990-91 the ratio of foreign debt to gross domestic product in India was ______.
(5) According to __________, poverty is not just income poverty, but the denial of choices and opportunities to lead a sustainable life.

Q.2 Write short answers to the following questions. **10**

(1) State the arguments in favour of privatisation.
(2) What were the two main objectives of the import substitution policy adopted in India?
(3) What are the main reasons for the increase in foreign exchange reserves in recent times?
(4) State the indicators of poverty.
(5) Mention full name of MGNAREGA.

Q.3 Critically evaluate the economic reform program in India. **13**

OR

13

What is unemployment? Discuss in detail the reasons for unemployment in India.

Q.4 Write a short note. (any two) **12**

1. Importance of foreign trade in a developing economy
2. Changes in the structure of India's foreign trade during the plan period
3. India's balance of payment situation after 1992-93
4. Causes of Poverty in India

****

Q.1 (A) નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો, 10

(1) ભારતમાં વસ્તુઓ અને સેવાઓ પરના વેરાનો ધ્યેય શું છે?

(અ) એક વિશ્વ એક કર (બ) એક રાષ્ટ્ર એક કર

(ક) એક રાજ્ય એક કર (ડ) એક શહેર એક કર

(2) LPG નું પૂરું નામ શું છે?

(અ) Law, Police અને Government

(બ) Labour, Politics અને Government

(ક) Liberalization, Privatization અને Globalization

(ડ) Liberty, Power અને Generalization

(3) જાહેર સાહસોના એકમોની શૅરમૂડીનો અમુક હિસ્સો ખાનગી સાહસને તથા સામાન્ય પ્રજાને વેચવા માટે મૂકવામાં આવે તેને શું કહેવાય છે?

(અ) વિદેશી પ્રત્યક્ષ મૂડીરોકાણ (બ) વિનિવેશીકરણ

(ક) લાદણ (ડ) વિદેશ વેપાર

(4) ભારતની વિદેશ વેપારનીતિ (2015-2020) અનુસાર વર્ષ 2020 સુધીમાં વિશ્વના કુલ વેપારમાં ભારતનો હિસ્સો કેટલા ટકા કરવાનો લક્ષ્યાંક રાખવામાં આવ્યો હતો?

(અ) 2 ટકા (બ) 2.5 ટકા

(ક) 3.5 ટકા (ડ) 4.5 ટકા

(5) ASEANનું પૂરું નામ શું છે?

(અ) Association of South East African Nations

(બ) Association of South East American Nations

(ક) Association of South East Asian Nations

(ડ) Association of South East Australian Nations

(6) પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજનાના આરંભ વખતે ભારતની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતો _____ જેટલી હતી.

(અ) રૂ. 10,000 કરોડ (બ) રૂ. 2,109 કરોડ

(ક) રૂ. 1029 કરોડ (ડ) રૂ. 1733 કરોડ

(7) જૂલાઇ-1991માં રિઝર્વ બેંક પાસેની સોનાની અસ્કયામતોમાંથી 47 ટન સોનું _______ને મોકલવામાં આવ્યું હતું.

(અ) બેંક ઓફ ઇંગ્લેન્ડ

(બ) બેંક ઓફ સ્વિત્ઝરલેન્ડ

(ક) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા

(ડ) એશિયાઇ ડેવલપમેન્ટ બેંક

(8) ગરીબાઈ રેખાનો ખ્યાલ સૌપ્રથમ કોણે આપ્યો હતો?

(અ) એડમ સ્મિથ (બ) જ્યોર્જ મર્નાડ કેઈન્સ

(ક) લૉર્ડ બોઈલ આરે (ડ) જગદીશ ભગવતી

(9) _______ખ્યાલ અન્વયે સમાજના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે થયેલી આવકની વહેંચણીનું સ્વરૂપ તથા તેમના જીવનસ્તરની તુલના કરવામાં આવે છે.

(અ) નિરપેક્ષ ગરીબાઈ (બ) સાપેક્ષ ગરીબાઈ

(ક) રાષ્ટ્રીય આવક (ડ) માનવ વિકાસ આંક

(10) પ્રો.ડૉ. મુહમ્મદ યુનુસ _______ના વિખ્યાત અર્થશાસ્ત્રી છે.

(અ) કેમ્બ્રિજ યુનિવર્સિટી

(બ) ઓક્સફર્ડ યુનિવર્સિટી

(ક) ઢાકા યુનિવર્સિટી

(ડ) વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

(B)ખાલી જગ્યા પૂરો. **5**

(1) કોઈ એક દેશના અર્થતંત્રને વિશ્વના અન્ય દેશોના અર્થતંત્ર સાથે સાંકળી લેવાની પ્રક્રિયા એટલે _______

(2) હેબરલરના મતે આર્થિક વિકાસ માટેના ચાર આવશ્યક પરિબળો _______ દ્વારા પ્રાપ્ત થાય છે.

(3) 1990-91માં ભારતના વિદેશ વેપારનું કુલ કદ _________કરોડ રૂપિયા હતું.

(4) 1990-91માં ભારતમાં વિદેશી દેવા અને કુલ ઘરેલુ પેદાશ વચ્ચેનો ગુણોત્તર _______હતો.

(5) _______ના જણાવ્યા પ્રમાણે ગરીબી એ કેવળ આવકની જ ગરીબી નથી, પરંતુ સહનશીલભર્યું જીવન જીવવા પસંદગીઓ અને તકોનો ઈન્કાર છે.

Q.2 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. **10**

(1) ખાનગીકરણની તરફેણની દલીલો જણાવો.
(2) ભારતમાં અપનાવવામાં આવેલી આયાત અવેજીકરણ નીતિના મુખ્ય બે હેતુઓ કયા હતા?
(3) તાજેતરના સમયમાં વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતોમાં થયેલા વધારા માટેના મુખ્ય કારણો કયા છે?
(4) ગરીબાઈના નિર્દેશકો જણાવો.
(5) MGNAREGA નું પૂરું નામ જણાવો.

Q.3 ભારતમાં આર્થિક સુધારણા કાર્યક્રમનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. **13**

અથવા

બેરોજગારી એટલે શું? ભારતમાં બેરોજગારી માટેના કારણોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. **13**

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) **12**

1. વિકાસશીલ અર્થતંત્રમાં વિદેશ વેપારનું મહત્વ
2. આયોજનકાળ દરમ્યાન ભારતના વિદેશ વેપારના બંધારણમાં થયેલા ફેરફાર
3. 1992--93 પછી ભારતની લેણદેણતુલાની પરિસ્થિતિ
4. ભારતમાં ગરીબીના કારણો

*****END*****